

C64 – LEE7

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

15 november 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borghht tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het al dan niet terreinbeherend karakter van wildbeheereenheden (WBE's)	1
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borghht tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het begrip 'gekwalificeerde persoon' in de jachtwetgeving	3
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over ontbossing en de compensatie ervan	5
Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over reclaimedrukwerk verpakt in plastic folie	12
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gevolgen van ecologische waterprojecten op de bergingscapaciteit van waterlopen	16

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borgh tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het al dan niet terreinbeherend karakter van wildbeheereenheden (WBE's)

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, vandaag kunnen WBE's niet worden erkend als terreinbeherende vereniging. Dat is vastgelegd in het Natuurdecreet (*Parl. St.* VI. Parl. 1996-97, nr. 690/1), artikel 2, punt 16, en artikel 35, paragraaf 2, punt 5. Als argument wordt aangehaald dat het hoofddoel van de WBE's het beheer van de wildpopulaties is. Wie de moeite wil doen om zijn tegenstrever te leren kennen, kan vaststellen dat de WBE's reeds sterk geëvolueerd zijn. Meer dan ooit investeren jagers in hun toekomst. Nooit eerder was er zo'n sterke roep om samen te werken met natuurverenigingen, met overheden en met andere jagers. Organisaties en verenigingen zoals Platform Buitengebied en WBE's hebben een grote invloed op de huidige en toekomstige rol van de jagers. Er worden zwerfvuilacties op touw gezet, er worden kleine landschapselementen en houtkanten aangeplant, er worden bossen aangeplant et cetera. Het merendeel van deze activiteiten heeft tot doel het terrein te onderhouden of de staat ervan te verbeteren ten gunste van de natuur, niet enkel ten gunste van de wildpopulatie.

Mevrouw de minister, wilt u overwegen, rekening houdende met de gewijzigde taakstelling van de WBE's, om de criteria te bepalen waaraan zij moeten beantwoorden om als terreinbeherende vereniging te worden erkend?

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Ik sluit me graag aan bij de vraag. De argumentatie van mevrouw Van der Borgh is terecht. Wij steunen die ten volle.

Het staat het parlement vrij, ook als de minister de mogelijkheid niet zou hebben of niet zou willen gebruiken, om een reglementswijziging of decretale wijziging aan te brengen. Het staat het parlement vrij, ook de Open Vld-fractie en heel de meerderheid, om een voorstel van decreet in die zin in te dienen. Dat zouden we dan ook steunen.

Mevrouw Van der Borgh, u hebt volkomen gelijk, WBE's zijn veel meer dan een verzameling van jagers

die er in het jachtseizoen lustig op los vlammen. De taak van een WBE start op 1 januari en eindigt op pakweg 1 december. Een WBE werkt daar dag in dag uit aan. Ook wie dit vanuit een andere hoek bekijkt, zal het ermee eens zijn dat we de evoluties op het terrein niet uit het oog mogen verliezen. Ik reken op de minister om de nodige initiatieven te nemen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me daarbij aan. Ik wil daar iets aan toevoegen. Ik krijg de indruk dat bepaalde diersoorten de overhand krijgen in onze bossen. Andere soorten lijden daar onder. Het wordt tijd dat de wildbeheersing in handen komt van iemand die de moeite doet om alle dieren te laten overleven.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer Callens, ook de jagers moeten de wetten en decreten respecteren. We kunnen moeilijk aan de jagers vragen om een smient te schieten.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Van der Borgh, uw vraag omvat twee aspecten: de bepalingen van artikel 35 van het Natuurdecreet enerzijds en de erkenning als terreinbeherende natuurvereniging anderzijds. Ik zal deze twee aspecten afzonderlijk behandelen.

Artikel 35 van het Natuurdecreet regelt in een eerste paragraaf de algemene toegankelijkheid van natuurreservaten terwijl in een tweede paragraaf diverse verbodsbepalingen worden vastgesteld. Een van de verbodsbepalingen betreft het doden van dieren. Die verbodsbepalingen zijn van kracht in alle natuurreservaten, behoudens een ontheffing in een goedgekeurd beheerplan. In artikel 34, paragraaf 1, eerste lid, van het Natuurdecreet wordt aangegeven op welke gronden het beheerplan kan afwijken van de gestelde verbodsbepalingen.

Ik citeer: "Voor elk natuurreservaat ingesteld krachtens dit decreet wordt een beheersplan opgesteld. Het beheersplan vermeldt de maatregelen en bepalingen inzake het beheer en de inrichting van het gebied, waarbij voor redenen van natuurbehoud, of voor redenen van recreatief of educatief medegebruik, en voor zover deze inpasbaar is in de doelstelling van het natuurreservaat, kan worden afgeweken van de voorschriften van dit decreet, inzonderheid van artikel 35, § 2."

Alles samen betekent dit dat de jacht in principe verboden is in natuurreservaten, tenzij deze activiteit

inpasbaar is in de doelstelling van het natuurreservaat en dat die jacht gebeurt omwille van redenen van natuurbehoud of omwille van recreatief of educatief medegebruik. In de huidige praktijk gaat het meestal om een beheerjacht die beperkt wordt tot enkele wildsoorten, eventueel aangevuld met de bestrijding van exoten, zoals de nijlgans, de Indische gans enzovoort. Deze beheerjacht en de eventuele bestrijdingsactiviteiten moeten duidelijk gemotiveerd en gekaderd worden in het bij de erkenningsaanvraag in te dienen beheerplan.

Bovendien verleent de goedkeuring van het beheerplan alleen een ontheffing op het verbod om dieren te doden. De bepalingen van het Jachtdecreet blijven onverminderd van kracht en moeten worden gerespecteerd – de heer Lachaert wees hier al op. Het gaat dan om de bepalingen betreffende bejaagbare of bestrijdbare diersoorten, jachttijden, geoorloofde methoden voor jacht en bestrijding, alsook, in voorkomend geval, de verplichtingen aangaande afschotplannen.

De conclusie luidt dat op grond van artikel 35, paragraaf 2, ten vijfde, niet wordt uitgesloten dat bijvoorbeeld een WBE een erkend reservaat in eigendom zou hebben of een natuurterrein zou voordragen voor erkenning als reservaat. Wel zijn er beperkingen op de in het erkende reservaat eventueel uit te oefenen concrete jachtactiviteiten, voor zover het over het doden van wild gaat. Deze activiteiten moeten immers niet alleen passen in het jachtbeheer van de WBE, maar met name ook vooraf kenbaar gemaakt worden in het reservatenbeheerplan. Deze activiteiten moeten bovendien ook beoefend worden om redenen van natuurbehoud of om redenen van natuureducatief of recreatief medegebruik, en ze moeten verenigbaar zijn met de algemene doelstellingen van het reservaat.

In het desbetreffende uitvoeringsbesluit van 27 juni 2003 zijn er geen andere wettelijke hinderpalen voor WBE's om terreinen voor te dragen voor erkenning als reservaat. Immers, iedere particulier of privaatrechtelijke rechtspersoon kan, met betrekking tot een terrein dat hij in eigendom of beheer heeft, een beheerplan voor erkenning van een natuurreservaat indienen, met het oog op het verkrijgen van beheersubsidies. Die persoon moet wel voldoen aan de vormvereisten zoals bepaald in bijlage III bij het voormelde besluit, en moet bovendien de verplichtingen aanvaarden die een erkenning als natuurreservaat met zich brengt. Dat houdt onder meer in het regelmatige monitoren met rapportage, inspanningen leveren om het gebied voor het publiek open te stellen, en een beheer voeren dat gericht is op het behalen van specifieke natuurstreefdoelen. Onder die voorwaarden kan hij aanspraak maken op subsidies voor beheer, monitoren en openstelling.

Het andere aspect van de vraag betreft de eventuele erkenning van een WBE als terreinbeherende vereniging. Dat zijn verenigingen die ook kapitaalsubsidies kunnen

ontvangen voor de verwerving van terreinen met het oog op vorming van natuurreservaten. De regeling in dit verband is eveneens vastgelegd in het besluit van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en houdende toekenning van subsidies. De artikelen 2 tot 4 van dat besluit regelen immers de erkenning van terreinbeherende natuurverenigingen.

Onder de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor een erkenning als terreinbeherende natuurvereniging, zijn de volgende minimumvoorwaarden vermeldenswaard: reeds gedurende minstens negen jaar minimaal één erkend natuurreservaat beheren, minstens tien erkende natuurreservaten beheren in ten minste vijf Vlaamse gemeenten met een totale erkende oppervlakte van minimaal 175 hectare. Met andere woorden, de kandidaat terreinbeherende vereniging moet gedurende enige tijd bewezen hebben op voldoende schaal en op een bevredigende wijze te kunnen functioneren in het stelsel van de erkende reservaten, vooraleer ze erkend kan worden als terreinbeherende vereniging.

Vermits er tot vandaag en op basis van de beschikbare informatie nog geen WBE's terreinen voorgedragen hebben voor erkenning als reservaat — hoewel dat juridisch gesproken mogelijk is — kunnen ze de eerste tijd ook onmogelijk voldoen aan de hier gestipuleerde voorwaarden.

Meer ten gronde moet ik verwijzen naar artikel 2, punt 16, van het Natuurdecreet. Dat artikel definieert een erkende terreinbeherende vereniging als “een privaatrechtelijk rechtspersoon waarvan de statuten het natuurbehoud en/of de natuurbescherming als hoofdzakelijk en ondubbelzinnig doel bepalen, die gebieden beheert als natuurreservaat en als dusdanig op grond van dit decreet wordt erkend”.

Zoals in de vraagstelling terecht wordt aangegeven: een belangrijk aantal wildbeheereenheden zijn geëvolueerd in de richting van nuttige activiteiten om terreinen te onderhouden en de staat ervan te verbeteren “ten gunste van de natuur, niet enkel ten gunste van de wildpopulatie”. Niettemin beantwoordt deze evolutie niet aan de criteria “hoofdzakelijk en ondubbelzinnig”, vermits de hoofdtaakstelling van WBE's per definitie elders ligt.

Los van bovenstaande zaken, wil ik opmerken dat de WBE's een beroep kunnen doen op de eigen subsidiekanalen die de Vlaamse Regering op grond van het Jachtdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten heeft ingesteld. Erkende natuurreservaten kunnen dan weer geen aanspraak maken op die subsidiemogelijkheid. Beide regelgevingen gaan uit van een verschillende doelstelling en richten zich daarbij telkens op specifieke doelgroepen. In die zin werken ze complementair.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borghet heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borghet: Mevrouw de minister, u zult het me niet kwalijk nemen dat ik het antwoord eens heel grondig en heel rustig wil analyseren. Ik heb er een beetje een raar gevoel bij. Ik weet niet precies of ik het als een positief of als een negatief antwoord moet beschouwen. Ik moet het antwoord even grondig analyseren om te zien wat het einddoel ervan is, en indien nodig zal ik uiteraard niet nalaten om er een nieuwe vraag over te stellen.

U zei daarnet dat de hoofddoelstelling van de WBE's elders ligt. Ik wil dat toch even nuanceren. De wildbeheereenheden werken het hele jaar door. De hoofddoelstelling waar u naar verwijst, is in vergelijking daarmee zeer beperkt in de tijd.

De heer Frans Wymeersch: Mevrouw de minister, mijn eerste indruk is dat uw antwoord zeer ontgoochelend is. Het laat weinig ruimte voor een wijziging van de huidige situatie. Ik haal er twee elementen uit die op het terrein ook duidelijk voelbaar zijn: de rol van de natuurreservaten en de mogelijkheid om de totale oppervlakte aan natuurreservaten uit te breiden.

Door de beperkingen die aan de WBE's worden opgelegd, gekoppeld aan het feit dat de totale oppervlakte aan natuurreservaten wordt uitgebreid, zal de wildpopulatie in de reservaten in bepaalde – mijns inziens onnatuurlijke – mate toenemen.

De wildbeheereenheden worden blijkbaar niet volgens hun merites erkend en beloond. Zij doen nochtans heel veel op het terrein, vaak met eigen financiële middelen. Aan de andere kant worden er heel wat middelen gegeven aan natuurverenigingen om bepaalde beheers- en onderhoudsmaatregelen te nemen in de reservaten, waarvan het resultaat op het terrein nauwelijks zichtbaar is. Het ongesubsidieerde werk van WBE's is met andere woorden vaak veel beter voor de natuur dan het gesubsidieerde werk van natuurverenigingen die op het terrein vaak afwezig blijven.

Gezien het ontgoochelende antwoord van de minister nodig ik de Open Vld-fractie uit om een decretaal initiatief te nemen. Wij zullen dat dan ook ten volle steunen.

De heer Patrick Lachaert: We moeten hier het onderscheid maken tussen enerzijds het eigendoms- of gebruiksrecht, waaraan de heer Wymeersch refereert, en anderzijds de administratieve beschrijving van een gebied. Het gebruiksrecht van natuurreservaten is vaak in handen van een welbepaalde sector. Daar wordt voldoende ondersteuning aan gegeven, zowel voor de aankoop, het gebruik als het onderhoud. Dat heeft uiteraard niet veel te maken met de jacht, het gaat alleen om het beheer van de natuur.

In de vraag van mevrouw Van der Borghet gaat het echter over het gebied dat daarbuiten ligt, dat wel bejaagbaar is en dat eigendom is van derden. Erkende wildbeheereenheden leveren daar vaak een gelijkwaardige inspanning door ook buiten het jachtseizoen – toch tien maanden per jaar – een natuurkundige input te geven en ervoor te zorgen dat in de agrarische zone iets van natuur is. Die mensen stoppen daar meestal veel tijd en geld in. Het kan dus niet dat zij ongelijk behandeld worden. Dat is de fundamentele kwestie, maar die blijft vandaag onbeantwoord. De situatie is geëvolueerd naar een voorkeursbehandeling voor een bepaalde sector op een bepaald gebied, terwijl de rest maar zijn plan moet trekken. We moeten eens bekijken hoe we gelijke inspanningen gelijk kunnen belonen.

Mevrouw Vera Van der Borghet: Ik heb diezelfde kwestie daarnet al aangekaart in mijn vraag. Ik had gevraagd of de minister bereid is een kader uit te schrijven waarbinnen dat mogelijk is. Ik heb daar inderdaad geen antwoord op gekregen.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Van der Borghet, u hebt zelf tweemaal verwezen naar het Natuurdecreet. Ik heb gezegd dat men voor het beheer van een reservaat een beheerplan moet opstellen, maar dat men moet voldoen aan de regelgeving zoals ze vandaag bestaat. Er bestaat een theoretische mogelijkheid, maar men moet zich in die filosofie inschrijven.

Uw tweede vraag betrof de koppeling aan een terreinbeherende vereniging. De voorwaarden zijn duidelijk, ik heb ze u meegegeven. Daarnaast heb ik de parallel gemaakt met de eigen, bestaande subsidiekanalen voor wildbeheereenheden.

Uiteraard, het discours van de heer Lachaert is een op zichzelf staand discours dat te koppelen is aan de subsidieregeling die bestaat in het kader van de jachtwetgeving. Het is een totaal ander discours, waar ik vandaag zeker geen uitspraak over kan doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borghet tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het begrip 'gekwalificeerde persoon' in de jachtwetgeving

De voorzitter: Mevrouw Van der Borghet heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borghet: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in een Europese verordening van het Europees Parlement en de Raad van 29 april

2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong (852/2004), staat gestipuleerd dat er in een opleiding moet worden voorzien van jagers op het gebied van gezondheid en hygiëne van het wild. Het is voldoende dat er ten minste één persoon per jachtgroep over de bedoelde kennis beschikt. De opleiding die deze 'gekwalficeerde persoon' moet volgen, omvat onder meer kennis omtrent de normale anatomie, de fysiologie en het gedrag van vrij wild, het abnormaal gedrag en de pathologische veranderingen bij vrij wild alsook hygiënevoorschriften en adequate methodes om vrij wild na het doden te hanteren, te vervoeren en te ontweien. De opleiding omvat ten slotte wetgeving, voorschriften en administratieve bepalingen.

Het organiseren van het jachtexamen is geregeld middels het besluit van de Vlaamse Regering van 18 januari 1995. In artikel 2 wordt een opsomming gegeven van welke onderdelen het jachtexamen moet bevatten. Bijlage I geeft een overzicht van de examenstof.

Mevrouw de minister, ik heb een vraag in het kader van efficiëntie en vereenvoudiging. Vandaag organiseert de Hubertusvereniging de jachtopleiding. Ze voorziet nu tevens in een opleiding tot gekwalificeerd persoon. Zou het niet zinnig zijn om beide opleidingen aan elkaar te koppelen en de opleiding van gekwalificeerd persoon te integreren in de jachtopleiding?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: De Europese verordening nummer 853/2004 van 29 april 2004 heeft tot doel specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong vast te stellen. In de bijlage III, sectie IV, van deze verordening wordt bepaald dat personen die op vrij wild jagen en dat wild voor menselijke consumptie in de handel brengen, over voldoende kennis van onder meer de pathologie van vrij wild moeten beschikken om het wild ter plaatse aan een eerste onderzoek te kunnen onderwerpen. De verordening is niet van toepassing op jagers die kleine hoeveelheden vrij wild of vlees van vrij wild rechtstreeks leveren aan de eindverbruiker of aan de plaatselijke detailhandel die rechtstreeks aan de eindverbruiker levert.

Volgens dezelfde verordening volstaat het dat één persoon per jachtgezelschap over voornoemde kennis beschikt; hij wordt dan als 'gekwalficeerd persoon' beschouwd. Die gekwalficeerde persoon moet ook niet noodzakelijk een jager zijn, maar het kan ook perfect gaan om een wildbeheerder of een jachtopziener die tot het jachtgezelschap behoort of zich in de onmiddellijke nabijheid van het jachtterrein bevindt.

Dezelfde verordening bepaalt ook, ten aanzien van de bevoegde autoriteit, dat er een opleiding moet worden verstrekt om jagers tot gekwalficeerde personen op te

leiden. De verordening bepaalt de inhoud van een dergelijke opleiding. De bevoegde autoriteit moedigt de jagersverenigingen aan om in een dergelijke opleiding te voorzien. Met de bevoegde autoriteit wordt in dit geval het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) bedoeld, aangezien de voedselveiligheid een federale bevoegdheid is.

Het FAVV heeft in overleg met de representatieve jagersverenigingen in België afspraken gemaakt met betrekking tot de organisatie van de vereiste opleiding tot gekwalficeerde persoon met bijbehorend examen. Ik wens te wijzen op het feit dat de verordening alleen verplicht tot een opleiding maar niet tot een examen. Niettemin kan een examen uiteraard een opleiding afronden. De personen die slagen voor het examen, ontvangen een getuigschrift van gekwalficeerd persoon; enkel personen die dit statuut hebben, mogen wild voor verdere keuring aanbieden bij een erkende wildbewerkingsinrichting.

Voor het Vlaamse Gewest organiseert het Instituut voor de Jachtopleiding de opleiding van jagers met betrekking tot de hygiëne van wild. Datzelfde instituut verzorgt ook de opleiding van kandidaat-jagers ter voorbereiding van het jachtexamen. Ik wens hierbij te wijzen op het feit dat de Vlaamse reglementering enkel het jachtexamen verplicht stelt, en de voorafgaande opleiding is dus niet verplicht.

De jachtexamencommissie is van oordeel dat de materie over de hygiëne van wild geen deel moet zijn van de examenstof voor het jachtexamen, maar dat ze wel kan worden opgenomen in de cursus als voorbereiding op het jachtexamen. Ook de Benelux-partners, namelijk Nederland, het Groothertogdom Luxemburg en het Waalse Gewest, nemen eenzelfde standpunt in. Het lijkt mij daarom wenselijk om de materie over de hygiëne van wild op te nemen in de cursus als voorbereiding op het jachtexamen.

Het FAVV zou op grond van de informatie waarover ik beschik tot op heden van oordeel zijn dat de opleiding wildhygiëne onmiddellijk, onverwijld dus, moet worden gevolgd door het bijbehorende examen. Het jachtexamen sluit om organisatorische redenen meestal niet onmiddellijk aan op de jachtexamenopleidingen. Als het FAVV bij zijn standpunt blijft, dan lijkt een integratie van beide opleidingen mogelijk, maar de integratie van de beide examens ligt minder voor de hand. We volgen dat en er wordt op geregelde tijdstippen overleg over gepleegd.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik zou ervoor pleiten

om vooraleer u een wijziging invoert, overleg te plegen met de sector. Mijn vraag was ingediend in het licht van vereenvoudiging. Nu wordt er tweemaal een enorme organisatie op touw gezet, vandaar mijn vraag naar vereenvoudiging.

Het is het een of het ander. Wanneer het deel uitmaakt van de cursus, dan is het absurd dat het geen deel zou uitmaken van het examen. Ik heb begrepen dat u daar overleg over zult plegen, en dat is voor mij voldoende.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over ontbossing en de compensatie ervan

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik heb tijdens de afgelopen jaren meermaals vragen gesteld over de problematiek van de ontbossing en over de doelstelling die is opgenomen in de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Dit jaar nog zou Vlaanderen 10.000 hectare extra bossen moeten verwerven.

Het bosbeleid in Vlaanderen staat voor een dubbele uitdaging. Enerzijds moet er bijkomend bosgebied afgebakend worden in het kader van het RSV; anderzijds moet de ontbossing gecompenseerd worden.

Mevrouw de minister, voor de aankoop van bossen of te bebossen gronden kunt u een beroep doen op twee fondsen, het Minafonds voor bosuitbreiding en het bossencompensatiefonds voor boscompensatie. Het Bosdecreet van 13 juni 1990 bepaalt dat wie een bouwaanvraag indient en een bos moet rooien ter compensatie, de keuze heeft om elders een perceel opnieuw te bebossen of om een compensatiebijdrage te betalen aan het bossencompensatiefonds van 1,98 euro per vierkante meter die wordt ontbost, vermenigvuldigd met een factor afhankelijk van de waarde van het bos dat ontbost wordt. Bij een inheems loofbos bedraagt deze factor 2, bij een gemengd bos 1,5 en bij een niet-inheems loofbos of naaldbos 1.

Via het bossencompensatiefonds moet de Vlaamse overheid nieuwe percelen aankopen om die ter compensatie te bebossen. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 6 juli 2007 blijkt dat sinds 2001 al 5990 vergunningen zijn goedgekeurd om 1209 hectare bos te rooien. Het aantal vergunningen en dus ook de oppervlakte van de ontbossing stijgt jaarlijks, van 757 vergunningen voor 173 hectare in 2001 tot 1041 vergunningen voor 231 hectare in 2006.

De provincie Antwerpen is de grootste ontbosser met 512 hectare sinds 2001. In het bosarmere West-Vlaanderen wordt minst ontbost, een kleine 18 hectare sinds 2001. Van de 1209 hectare ontbossing werd 392 hectare gecompenseerd door effectieve bebossing. 1013 hectare werd gecompenseerd door een financiële bijdrage in het bossencompensatiefonds. Met dit fonds werd 232 hectare naakte grond voor compenserende bebossing aangekocht waarvan tot nu toe 71 hectare effectief bebost is.

Dat betekent dat sinds 2001 slechts 463 hectare door effectieve bebossing werd gecompenseerd of 38 procent van de ontbossing. Dit betekent ook dat er op zeven jaar tijd 745 hectare bos minder is in Vlaanderen. Als de overige aangekochte gronden bebost kunnen worden, in totaal 161 hectare, dan zitten we aan een compensatie van 52 procent.

In de bindende bepalingen van het RSV staat dat we tegen eind dit jaar 10.000 hectare bos zouden moeten verwerven. Uit diverse contacten die ik daarover heb gehad, is gebleken dat vooral planologische moeilijkheden aan de basis liggen van de trage compensatie. Boscompensatie kan in principe gebeuren in alle groene gebieden op het gewestplan, maar ook in agrarisch gebied, recreatiegebied of gebied voor gemeenschapsvoorzieningen. In principe zou dus 850.000 hectare in aanmerking kunnen komen voor compensatie, maar de voorgestelde compensatiebebossing moet natuurlijk wel voldoen aan de door de wetgeving opgelegde machtigingen en vergunningen.

Begin september was nog altijd 6,5 miljoen euro beschikbaar in het fonds, dus de middelen zijn er om te compenseren. Wanneer we echter aan dit tempo doorgaan, dan zal de doelstelling niet gehaald worden.

Mevrouw de minister, welke oorzaken liggen aan de basis van de trage compensatie? Is er over de ruimtelijke problematiek al overleg gepleegd met minister Van Mechelen? Zo ja, wat heeft dat opgeleverd? In welke mate kunnen de reeds aangekochte naakte gronden uit het bossencompensatiefonds zo snel mogelijk bebost worden? Welke timing wordt vooropgesteld? Zijn er belemmeringen om die gronden spoedig te bebossen? Zo ja, welke? In welke mate werd de mogelijkheid al onderzocht om ook bebossing door derden, zoals particulieren en lokale besturen, via het bossencompensatiefonds extra te stimuleren? Welke maatregelen kunt u nemen om de compensatie te bespoedigen?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mijnheer de voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de vraag van de heer Decaluwe. Ik wil ook even verwijzen naar de provincie

Antwerpen, waar blijkbaar op een eigenaardige manier wordt omgegaan met dit fenomeen. Deze zomer nog werd in Grobbendonk 35 hectare plotseling ontbost.

Als particulieren of openbare besturen ontbossen, worden ze geacht op een andere plaats nieuwe bossen aan te leggen. Dat juichen we uiteraard toe, maar blijkbaar moeten natuurverenigingen, als ze ontbossen, niet compenseren. Dat is toch onbegrijpelijk, zeker als we weten dat Vlaanderen slechts 10 percent van de houtbehoefte produceert. Voor België is dat 40 percent, maar dat betekent dat de rest van het hout moet worden ingevoerd.

Naast het kaalkappen, worden nog een aantal andere manieren gebruikt om een soort ontbossing te verwezenlijken. Soms maakt men van een bos een reservaat, waardoor geen houtproductie meer mogelijk is. Men gaat bossen onder water zetten, met als resultaat dat een dood spookbos ontstaat. Men gaat een bos omheinen met schrikdraad en er koeien en paarden in zetten, die dan knabbelen en trappelen en de bomen op die manier doodmaken. Men gaat met bulldozers en kranen bomen vellen en laten liggen. Men gaat kunstmatige plekken maken in een bos, en dat vind ik het ergste. Men maakt een open plek van bijvoorbeeld drie hectare, binnen in een gebied. Ik denk dat dat zaken zijn die aan evaluatie toe zijn en waarbij we ons ernstige vragen moeten stellen.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, ik deel uiteraard de bekommernis van de heer Decaluwe over de achteruitgang van het bosareaal in sommige regio's en het feit dat we een enorme doelachterstand aan het oplopen zijn voor wat betreft de uitbreiding van ons bosareaal met 10.000 hectare, zoals vastgelegd in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en herbevestigd in het Vlaamse regeerakkoord.

Mevrouw de minister, ik weet niet of dat uw fout is. Ik denk dat het een gedeelde verantwoordelijkheid is, uiteraard ook met minister Van Mechelen, die bevoegd is voor de ruimtelijke ordening. Vooral binnen de ruimtelijke ordening zal ruimte gecreëerd moeten worden voor nieuwe bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden. Op het vlak van groene RUP's (ruimtelijk uitvoeringsplan) zullen we een serieuze inhaalbeweging moeten maken, om effectief ruimte te creëren, niet alleen voor de bosuitbreiding in het kader van het structuurplan, maar ook voor de boscompensatie die in het kader van het Bosdecreet is vastgelegd.

In het verleden is hier ook de discussie gevoerd of het kan dat het bosareaal achteruitgaat in bepaalde provincies, waarvoor dan geld wordt gestort in het bossencompensatiefonds, maar dat die middelen worden aangewend om in andere provincies, zoals West-Vlaanderen, aan bebossing te doen. Op zich heb ik daar geen pro-

bleem mee, als dat betekent dat het netto bosareaal in bepaalde provincies er niet op achteruitgaat. In het licht van de 10.000 hectare bijkomend bos, denk ik dat het onverantwoord zou zijn dat men in bepaalde provincies een de-facto-ontbossing ziet, die dan alleen maar wordt gecompenseerd door bebossing in andere provincies.

Als het bosareaal in bepaalde provincies netto niet achteruitgaat, heb ik er geen probleem mee dat de middelen van het bossencompensatiefonds gebruikt worden om bijvoorbeeld in West-Vlaanderen extra bossen te creëren.

In het kader van de flexibele mechanismen in ons klimaatbeleid gaan we zelfs bossen in de derde wereld financieren. Men noemt dat schone ontwikkelingsmechanismen. Ik heb er niets op tegen om vanuit Antwerpen mee te werken aan de schone ontwikkeling van West-Vlaanderen.

Mevrouw de minister, ik ben ook benieuwd naar uw antwoord over de hinderpalen die er momenteel blijkbaar zijn, en in de weg staan dat de middelen uit het bossencompensatiefonds effectief aangewend worden voor reële bebossingen.

Ik weet dat er ook een aantal federale hinderpalen zijn. De pachtwetgeving maakt het moeilijk voor een verpachter van grond om vrijwillig zijn landbouwgronden te laten bebossen. Het Veldwetboek stelt dat gemeentebesturen een machtiging moeten geven voor de bebossing van landbouwgrond.

Mevrouw de minister, ik hoop dat u in uw staatshervorming die u op stapel hebt staan eventueel die federale, achterhaalde, oubollige wetgeving zult kunnen regionaliseren. Misschien moeten we hier aan onze vijf resoluties over de staatshervorming wel een zesde toevoegen, die in de regionalisering van de pachtwetgeving en een deel van het Veldwetboek voorziet. Ik denk dat die federale hinderpalen uit de weg geruimd moeten worden.

We hebben de discussie hier nog eens gevoerd. Ik heb toen gevraagd of het mogelijk is om vraag en aanbod beter in kaart te brengen. Er zijn heel veel eigenaars die op vrijwillige basis hun gronden willen laten bebossen. Ik denk dat het zinvol is dat mensen die een machtiging vragen om tot ontbossing over te gaan in het kader van bepaalde bouwaanvragen, weet hebben van eigenaars die op vrijwillige basis hun gronden willen laten bebossen, zodanig dat zij niet via het bossencompensatiefonds moeten, maar effectief tot herbebossing kunnen overgaan.

Mevrouw de minister, in welke mate is er al werk gemaakt van het creëren van een databank van eigenaars die zich op vrijwillige basis beschikbaar stellen om hun

gronden te laten bebossen en die dus aangesproken kunnen worden door de mensen die in het kader van bepaalde bouwaanvragen tot ontbossing willen overgaan?

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik sluit me met plezier aan bij de vraag. Op relatief korte tijd hebben we hier al twee keer over bossen gepraat. Dat is ook nodig.

Mevrouw de minister, er bestaat een heel interessant document: de Bosbarometer 2007 van de Vereniging voor Bos in Vlaanderen. De Bosbarometer 2007 geeft een overzicht van de problemen en de cijfers. Ik las dat de jaarlijkse bosuitbreiding in oppervlakte drastisch gedaald is. Momenteel zitten we op een historisch dieptepunt. In 2006 werd slechts 224 hectare aangeplant, terwijl dat in 2003 nog 515 hectare was. Dat was een topjaar. We zitten in een neerwaartse spiraal. Als we de totaalsom maken, hebben we meer ontbost dan bebost. We gaan steeds maar achteruit wat onze doelstellingen op ruimtelijk vlak betreft, namelijk 10.000 hectare extra ecologisch bos. Dat is ondertussen trouwens al 11.400 hectare geworden. De opdracht wordt dus almaar zwaarder. Als we echter naar het gemiddelde kijken, ligt het aantal hectare bos dat we winnen iets hoger dan het aantal dat verdwijnt. Maar het gaat te traag. We moeten een tandje bijsteken.

Een knelpunt is de ruimtelijke planning. Het uitreiken van vergunningen of ontheffingen voor ontbossing wordt vaak bepaald door de ruimtelijke bestemming van het terrein. Daardoor is men met handen en voeten gebonden. Men kan in een woongebied bijvoorbeeld geen ontbossing weigeren, of men moet juridische procedures riskeren. Het is een taak voor Ruimtelijke Ordening om ervoor te zorgen dat er ruimte vrijkomt om te bebossen, naast de mogelijkheden op andere terreinen waar men vrijwillig bos aanplant. Hier kijk ik weer naar de Bosbarometer 2007. Daaruit blijkt dat we momenteel slechts 2000 van de 10.000 hectare bosuitbreidingsgebied hebben vastgelegd. We moeten die 10.000 hectare – intussen 11.400 – realiseren en tegelijk de bosuitbreidingsgebieden planologisch vastleggen. Die twee hoeven niet noodzakelijk volledig met elkaar overeen te stemmen. We zitten echt met een groot probleem, ook inzake ruimtelijke planning.

Ik ben blij dat diverse fracties het tij willen keren en de doelstellingen van het RSV willen realiseren. Maar in de praktijk stuit men op veel obstakels. Dat heeft te maken met ander ruimtegebruik, meestal landbouw. Dat heeft te maken met lokale situaties. Ik zal niet uitweiden over het Parkbos in Gent, maar daar is men al tien jaar mee bezig en er is nog altijd niets aangeplant. Wat er moet gebeuren, en ik vind dat heel belangrijk, dat is actief op zoek gaan naar gronden om te bebossen. Mijnheer Martens, ik vind

uw idee niet goed om de privé-initiatieven te matchen met het bossencompensatiefonds. Als iemand wil bebossen, laat ze dan doen! Dat is gewoon extra bos en daar bestaan subsidies voor. Dat is op zich prachtig. In het bossencompensatiefonds moet de overheid zorgen voor terreinen om te bebossen. Als we die twee gaan mengen, krijgen we minder extra bos. Ik zou daar heel voorzichtig mee zijn, dat is een verkeerd idee.

De overheid moet zelf actief gronden zoeken en mensen helpen om gronden te vinden. Verder moet ze zonevreemde bossen regulariseren. Alle fracties staan in de vuurlinie om zonevreemde woningen te redden. Laat ons nu eerst eens werk maken van de zonevreemde bossen, en deze een beter statuut geven zodat men niet verplicht is om een vergunning te geven voor ontbossing. Ook dat is eigenlijk een opdracht voor de minister van Ruimtelijke Ordening. We moeten ten slotte meer werk maken van de bosuitbreidingsgebieden. Ik veronderstel dat u daar samen met minister Van Mechelen aan werkt.

Ik las in de Bosbarometer 2007 dat u van plan bent om de subsidies voor lokale besturen voor bebossing te verlagen van 60 naar 25 procent. Is al dat gebeurd? Bent u dat echt van plan? Dat verontrust mij. Deze stimulans in die mate afzwakken, zou een spijtige zaak zijn.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: We moeten hier in Vlaanderen en in het Vlaams Parlement toch eens weten wat we willen. Vlaanderen is wat het is, met de oppervlakte die het heeft en die het niet heeft. Als ik de verzuchtingen die ik hier al jaren hoor, bij elkaar raap, dan moeten we dringend gaan annexeren. Als dat de bedoeling is van het Vlaams Parlement, dan wil ik dat mee bekijken. We zitten nu eenmaal met onze beperkte oppervlakte en beperkte open ruimte. Aan de ene kant hoor ik dat er te weinig bossen zijn en dat er meer bossen moeten komen. Zijn wij tegen bebossing? Zeker niet. Uit de directieven van het RSV leid ik af dat er nieuwe woningen bij moeten komen, en er is ook een tekort aan industriegebied. Het is het een of het ander. We kunnen eenzelfde open ruimte niet toewijzen aan twee verschillende bestemmingen.

Ik hoor vertellen dat de bebossing op een aantal obstakels stoot, meestal vanuit de landbouwsector. We zijn echter ook nog niet ver gevorderd met het afbakenen van de ideale 750.000 hectare aan agrarisch gebied. Op het terrein stellen we integendeel vast dat het agrarische gebied is dat, misschien niet in de theorie, maar wel in de praktijk, wordt beknibbeld.

Ik ben voor bebossing en herbebossing, maar in de mate van het mogelijke. Vlaanderen, het Vlaams Parlement en deze en volgende Vlaamse regeringen zullen

toch eens moeten bekijken waar de prioriteiten liggen en zullen de juiste evenwichten moeten zoeken.

De heer Patrick Lachaert: Mevrouw de minister, collega's, het eerste probleem is dat de feitelijke situatie ter plaatse niet altijd overeenkomt met de planologische situatie. Een juiste vertaling zou al een hele stap vooruit zijn. Nu komt het vaak voor dat een als bosgebied ingekleurd gebied in werkelijkheid een weide is, omgeven door wilgen. Omgekeerd is het ook zo dat bossen als agrarische zone werden ingekleurd op het gewestplan. Een correcte benadering van de situatie, zowel in de feiten als in de rechten, moet ons uitgangspunt zijn. Een correcte benadering zal ons ook wat wijzer maken en daardoor zullen we niet meer geconfronteerd worden met onzinnige situaties. Theoretisch is het juist dat er een compensatie moet zijn voor het uitdoen van drie bomen op een perceel bouwgrond. Maar is er dan sprake van een bos of van een boom? Een bos is een bos. Drie bomen zijn geen bos. We moeten vertrekken van juiste uitgangspunten.

Ik stel ook vast dat er wel genoeg centen, maar niet genoeg grond is. Hoe kan dat worden vertaald? Mevrouw Dua merkte op dat er planologisch kan worden vertaald naar een bosuitbreiding in een stedenbouwkundige bestemming, maar dat dat eigenlijk niet hoeft. Dat moet gedeeltelijk wel, maar is op zich niet zaligmakend. De vertaling kan ook op een andere manier gebeuren. Het is ook mogelijk om in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied of in een agrarisch gebied met ecologische waarde een bos in te planten.

De heer Wymeersch vroeg zich af waar onze prioriteiten liggen. Willen wij die bossen inplanten of niet? We hebben wel de centen, maar wat zullen we ermee doen? In het buitengebied wordt vaak gediscussieerd of de gronden benut moeten worden als landbouwgrond of als bosgrond. We moeten die keuze maken. Financieel en planologisch is het mogelijk – ook al is er planologisch nog heel wat werk aan de winkel – maar doen we het of doen we het niet?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, over dit onderwerp werd al heel veel gezegd en er zal ook in de toekomst nog veel over gezegd worden. Een aantal punten uit mijn antwoord werden door de vraagstellers al aangehaald, maar ik zal ze toch herhalen omdat het belangrijk is om het volledige kader te schetsen.

Mevrouw Dua, ik heb de Bosbarometer 2007 ontvangen. Hij staat op mijn bureau in mijn kabinet. Ik kijk er elke dag naar. Het goede nieuws is dat de bosvitaliteit verbeterd is. Dat is een niet onbelangrijke vaststelling.

Mevrouw Vera Dua: Het bos wordt duurzamer beheerd en dat is goed nieuws, maar de bosvitaliteit gaat achteruit.

Minister Hilde Crevits: Het duurzamer beheren van het bos leidt tot een verhoogde bosvitaliteit. Zo staat het er toch bij, en ik veronderstel dat men me geen leugens heeft wijsgemaakt.

Vooraleer in te gaan op de vragen zelf, wil ik het systeem nog even uiteenzetten en de cijfers behandelen. Het is inderdaad zo dat bij een ontbossing van de eigenaar een compensatie verlangd wordt. Die compensatie kan gebeuren hetzij in natura, dat betekent dat de eigenaar zelf herbebost op een stuk grond met een daartoe geschikte bestemming, hetzij via een financiële bijdrage. Die bijdrage wordt in het zogenaamde bossencompensatiefonds gestort en door het Vlaamse Gewest ingezet voor herbebossingsoperaties. Een combinatie van beide mogelijkheden is ook mogelijk.

In de cijfers van de vergunde ontbossingen, bijvoorbeeld 231,12 hectare in 2006, zijn al deze ontbossingen inbegrepen. Het gaat dus ook om ontbossingen in functie van de uitvoering van de Habitatrichtlijn, dat zijn meestal ontbossingen met het oog op heideherstel, maar niet om de ontbossingen binnen erkende reservaten. De regeling beantwoordt aan het doel, dat werd vastgelegd voor het planologische aspect in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor de feitelijke hoeveelheid bos in het Milieubeleidsplan, om de hoeveelheid bos in Vlaanderen constant te houden en zelfs uit te breiden met 10.000 hectare.

Het Vlaamse Gewest en meer bepaald het Agentschap voor Natuur en Bos, staat in voor de operaties die moeten leiden tot de verwezenlijking van dit doel. Deze operaties zijn tweeledig, wat ook budgettair tot uiting komt. Enerzijds zijn er de aankopen voor bosuitbreiding, die op het Minafonds gebeuren, anderzijds zijn er de aankopen op het bossencompensatiefonds, een variabel krediet. Een deel van de verklaring van het tempo in het bossencompensatiefonds is er in gelegen dat de kredieten van het Minafonds niet doorgeschoven kunnen worden over de jaren. De variabele kredieten van het bossencompensatiefonds kunnen wel over de jaren heen doorgeschoven worden. Dat betekent in de praktijk dat de kredieten van het Minafonds, indien er geschoven kan worden, altijd eerst aangesproken worden bij vastleggingen onder beide begrotingsposten. Dit verklaart voor een deel ook het verschil in de cijfers.

Voor beide posten samen, de herbebossing op post 7190 en de bosuitbreiding op post 7003, werd in de afgelopen jaren voor 2275,5 hectare vastgelegd. Dat is dus 1733,5 hectare bosuitbreiding op de post 7003 en 542 hectare herbebossing op 7190. Er is op diezelfde posten 1863,5 hectare effectief aangekocht voor bebosning: 1564,7 hectare bosuitbreiding op 7003 en 298,7 hectare herbebossing op 7190. Dat zijn de geactualiseerde cijfers, mijnheer Decaluwe, ze zijn dus al iets recenter dan die die u bij de vorige gelegenheid van ons verkregen hebt.

De evolutie in de getallen is sprongsgewijs, vermits er een tijdsdecalage is tussen de vastlegging en de effectieve aankoop, die afhangt van het verloop van de onderhandelingen tussen de aankoopcommissie en de verkoper. Dat kan soms lang duren, en soms kunnen er in een korte periode heel veel aankopen tegelijk gefinaliseerd worden.

Op het bossencompensatiefonds zelf is er, binnen deze context, in de afgelopen zes jaar al 12.874.420 euro vastgelegd, waarbij het vastleggingsritme sinds deze legislatuur jaar na jaar is blijven stijgen. Vastleggingen zijn, zoals u weet, investeringsbeslissingen. Wat die beslissingen betreft, is het zo dat we dit jaar voor het eerst meer beslissingen nemen met betrekking tot bebossingsaankopen dan dat er ontbossingsvergoedingen binnenkomen. De vastleggingen voor 2007 op de budgetpost van het bossencompensatiefonds bedragen op dit ogenblik 4.030.228 euro, terwijl de inkomsten voor 2007 in het bossencompensatiefonds begin oktober nog maar 3.599.256 euro bedroegen. Er zit dus een positieve knik in de evolutie, die erop wijst dat we de achterstand beginnen in te lopen.

Na en op grond van de investeringsbeslissingen volgen de concrete, effectieve terreinaankopen met het oog op bebossing. In de afgelopen 6 jaar zijn er aldus, op basis van die vastleggingen, al voor 6.203.507 euro concrete aankopen gebeurd. De gemiddelde prijs bedraagt 2,08 euro per vierkante meter, wat overeenkomt met de gemiddelde financiële bijdrage van ontbossers. Ook die feitelijke aankopen kennen jaar na jaar een stijging. We hebben in 2007 de grens van de 2 miljoen euro overschreden: op 31 oktober hebben we 2.126.435 euro effectieve aankopen gerealiseerd, aan een gemiddelde prijs van 1,77 euro per vierkante meter, wat dus een lager aankoopbedrag is dan het gemiddelde over de afgelopen jaren.

Naast de begrotingstechnische verklaring die ik zonet gaf, zijn er ook beleidsmatige en feitelijke factoren die een rol spelen. De achterstand in het ruimtelijke afbakeningsproces heeft inderdaad een invloed op de snelheid van het bosuitbreidingsproces. Enkel waar het afbakeningsproces wel afgerond is, kan er op een relatief vlotte manier overgegaan worden tot bebossing in de daartoe voorziene zones. In het grootste deel van Vlaanderen zijn die afbakeningsprocessen echter nog niet afgerond.

Zolang en voor zover de afbakening niet gebeurd is, moet er op een andere manier geoordeeld worden wanneer er met elkaar wedijverende ruimtelijke claims bestaan. Om die reden is in het regeerakkoord opgenomen dat de bosuitbreidings- en boscompensatieaankopen moeten gebeuren "rekening houdend met de huidige of vooropgestelde ruimtelijke bestemming. In afwachting van voormelde evaluatie hanteren we dezelfde criteria voor aankopen in de agrarische en landschappelijk waardevolle agrarische gebieden als voor de erkenning van natuurreservaten in de agrarische en landschappelijk

waardevolle agrarische gebieden." In lijn met het regeerakkoord laat ik dus, bij elke zich aandienende aankoopkans met het oog op bosuitbreiding of boscompensatie, een toetsing uitvoeren aan de criteria vermeld in artikel 36, paragraaf 2, van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Op dit ogenblik zijn deze criteria niet volledig afgestemd op de situatie waarin er bebossing beoogd wordt, vermits een van die criteria inhoudt dat er sprake moet zijn van hoge actuele natuurwaarde. Indien er echter effectief hoge actuele natuurwaarden aanwezig zouden zijn op het eventueel aan te kopen terrein, dan is het dikwijls niet aangewezen te gaan bebossen. Vandaar dat ik veeleer de geest van het regeerakkoord doe respecteren.

Bij elke verwerving met het oog op boscompensatie of bosuitbreiding laat ik specifiek nagaan in welke mate er sprake is van bruikbare, hoogwaardige landbouwgrond, dan wel van een ruimtelijk samenhangende landbouwstructuur die in het gedrang kan komen. Afhankelijk van de uitslag van die afweging kan ik de verwerving al of niet laten doorgaan. Die afweging vergt logischerwijze extra tijd, en dat zorgt – in lijn met het regeerakkoord – voor een tweede factor van vertraging.

Naast de problematiek van traag verlopende ruimtelijke processen waardoor er een afzonderlijk beoordelingskader moet worden toegepast, is er nog een derde oorzaak. In sommige gevallen is het lokale bestuur er namelijk niet toe bereid te machtigen tot bebossing, op grond van het Veldwetboek. Daarbij verwijst het lokale bestuur ook dikwijls naar de nog lopende afbakeningsprocessen. Dat levert dan een bijkomende factor van vertraging op, met name voor de feitelijke bebossingsoperaties, maar we willen hierin de gemeentelijke autonomie respecteren.

Over de ruimtelijke processen wordt doorlopend overleg gepleegd tussen de kabinetten en in de schoot van de Vlaamse Regering. Vanuit de agentschappen die verbonden zijn aan het milieudomein – de Vlaamse Landmaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) – worden de lopende afbakeningsprocessen in belangrijke mate praktisch ondersteund. Dit gebeurt door praktische steun, door wetenschappelijke onderbouwing en door adviesverlening. Dit engagement zullen we voortzetten. Uiteraard verbind ik me ertoe om deze problematiek op de kortst mogelijke termijn specifiek nog eens aan te snijden met de minister van Ruimtelijke Ordening.

De meeste aankopen voor te bebossen gronden hebben plaatsgevonden met een minnelijk akkoord van zowel de eigenaar als de gebruiker. Het minnelijke akkoord met de gebruiker is in de meeste gevallen pas mogelijk als er een overgangsregeling wordt overeengekomen. Hierdoor verlenen we de gebruiker – dikwijls een

pachter – de tijd om zijn bedrijfsvoering aan te passen en wordt een mogelijk sociaal probleem voorkomen. Op termijn is de bebossing na deze overgangperiode ook verzekerd. Een gemiddelde of algemene timing van bebossing kan dan ook niet vooropgesteld worden, vooral omdat deze afhankelijk is van de situatie. Een andere belemmering wordt gevormd door de gemeentelijke autonomie die speelt bij het verlenen van bebosingsmachtigingen op grond van het Veldwetboek.

In uw vierde vraag wordt erop gealludeerd dat er inderdaad kan worden vermoed dat er op dit ogenblik een vrije grondvoorraad bestaat bij eigenaars die weliswaar zouden wensen te bebossen maar daar toch niet toe besluiten. Mijnheer Martens, ik heb het laten nakijken: op dit ogenblik bestaat er geen databank van die mensen. Er bestaat hierbij evenwel een probleem. Wanneer een landbouwperceel of een perceel met een ander, landelijk maar economisch georiënteerd gebruik, bebost wordt, dan kan in sommige gevallen de feitelijke marktwaarde van dat perceel betekenisvol dalen. Dat kan een rem zijn voor eigenaars om te bebossen, en het verklaart deels ook waarom de bestaande bebosings-subsidies als vergoeding voor beplantingsactiviteit, relatief weinig succes hebben. Het bossencompensatiefonds zou dus zinnig kunnen worden ingezet met het oog op een steunmaatregel die de voorkomende grondwaarde-daling bij bebossing compenseert. Ik heb dit spoor de afgelopen maanden laten onderzoeken door het Agentschap voor Natuur en Bos. Op dit ogenblik wordt onderzocht of er een decreetswijziging in dit verband mogelijk zou zijn. De weerslag van deze studieactiviteit moet daarover uitsluitsel geven.

Tegelijk wil ik hierbij ook de relatie tussen ontbossingen en verplichtingen inzake de Habitatrichtlijn finetunen, wat maakt dat ik hierbij restrictiever of minstens doelgerichter zou kunnen doen ontbossen met vrijstelling van compensatie, zowel binnen als buiten de reservaten.

Het is alleszins zo dat het realiseren van bosuitbreiding niet alleen een opdracht is voor het Vlaamse Gewest maar dat zowel de verschillende overheden als de privé-sector bosuitbreiding tot doel kunnen hebben. Ik wens dan ook lokale besturen en particulieren blijvend te stimuleren om nieuwe bossen aan te leggen.

Mevrouw Dua, wat betreft de subsidiëring, baseert men zich wellicht op een oude tekst van een samenwerkings-overeenkomst, maar het gaat om 50 percent.

Op de vraag welke maatregelen ik kan en zal nemen, verwijs ik naar het antwoord op de vorige vraag. Voor het overige wil ik het aankoopbeleid met betrekking tot bosuitbreiding en boscompensatie activeren en verfijnen. Er bestaat een volledige mix aan instrumenten, namelijk aankoop op vrijwillige basis, grondruil, onteigening en beheersovereenkomsten. Die moet hierbij

inzetbaar zijn, voor zover dit past in de context van planologische processen die afgelopen zijn en die duidelijkheid hebben geschapen. De concrete aankopen van grond kunnen, bij de realisatie van de aldus bekomen bestemmingen, vooroplopen op de effectieve bebossing. Zoals gezegd dient deze tijdsdecalage om een sociaal aanvaardbare overgang voor de huidige gebruikers te garanderen zonder evenwel het einddoel uit het oog te verliezen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik dank de minister voor het uitvoerige antwoord. Ik zal geen karikatuur maken van de bindende bepalingen, zoals de heer Wymeersch heeft gedaan, maar ze zijn wat ze zijn. Ze zijn niet zomaar uit de lucht komen vallen. Het probleem is dat er een doorgedreven overleg moet zijn met de minister van Ruimtelijke Ordening om na te gaan hoe men er vlotter mee kan omgaan.

Ik onthoud uit uw antwoord dat het jaar 2007 een kantelmoment is. Het is een ietsje beter. Een doorgedreven overleg zou tot bijkomende positieve resultaten kunnen leiden.

Als er een overeenstemming is met de eigenaar, kan plots, om god weet welke reden, het gemeentebestuur op basis van het Veldwetboek zeggen dat het niet kan. De vraag is hoe we in het kader van de administratieve vereenvoudiging een dergelijke situatie kunnen omzeilen of hoe we die kunnen oplossen. Men kan het Veldwetboek niet naast zich neerleggen. We moeten met het federale niveau nagaan hoe we, als er een overeenstemming is met de eigenaar, die procedure zouden kunnen uitschakelen.

Te gelegener tijd moeten we niet alleen over de bebossing maar ook over recreatiegebieden, wonen, landbouw en gelijk wat, een zeer goede stand van zaken opmaken. We zijn nu eind 2007. Toen ik nog in de meerderheid zat en u, mijnheer de voorzitter, in de oppositie, hebben we nog heroïsche discussies gevoerd met toenmalig minister Stevaert over de bindende bepalingen. Er moet eens een goede round-up van gemaakt worden. Ofwel verlaten we de datum van 2007. Dat moet ten gronde bekeken worden. Wat die bindende bepalingen betreft, is een grondige evaluatie nodig, met respect voor het regeerakkoord en voor de beslissingen die destijds zijn genomen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: We pleiten voor het behoud van het bosbestand en op sommige plaatsen voor een uitbreiding ervan. Mevrouw de minister, ik heb echter geen reactie gekregen op een aantal feiten die

ik heb aangekaart in het kader van de ontbossing door Natuurpunt, die mijns inziens op een zeer eigenaardige manier gebeurt. Ik heb wel begrepen dat er een studie komt. Misschien zal uw antwoord uit die studie blijken.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Van der Borgh, ik veronderstel dat u het hebt over de ontbossing in functie van de Habitatrictlijn en heideherstel. Die is opgenomen in de cijfers. Daarnaast is er ontbossing binnen erkende reservaten, en die is niet opgenomen in de cijfers. Daar geldt een vrijstelling van boscompensatie.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De problematiek van ontbossing in functie van natuurdoeleinden is een ander debat dat we hier niet moeten voeren. Ik heb trouwens begrepen dat Natuurpunt bij ontbossing omwille van natuurdoeleinden bereid is dat op eigen andere terreinen te compenseren. Hoewel zij wettelijk niet onder de compensatieplicht vallen, willen ze het in de praktijk wel toepassen.

We moeten dringend werk maken van de evaluatie van de verschillende instrumenten in ons natuur- en bosbeleid zoals die ook is aangekondigd in het regeerakkoord. We hebben daar tot nu toe niets van gezien. Ik weet niet of daar al werk van gemaakt is. Het lijkt me zeer dringend om nut, noodzaak, efficiëntie en effectiviteit na te gaan van de verschillende instrumenten die we kunnen inzetten en nog kunnen verruimen. U hebt het over een eventuele compensatie voor een economische minwaarde als gevolg van bebossing. Wat mij betreft, kunnen ook nieuwe instrumenten worden opgenomen in dat evaluatiekader. Pas wanneer we over die evaluatie beschikken, kunnen we goed gewapend een oordeel vellen over welke instrumenten waar kunnen worden ingezet en welke middelen eventueel bijkomend moeten worden uitgetrokken.

Er komt heel wat op ons af. Zo is er het nieuwe Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013 waarbinnen een nieuw subsidiesysteem voor bebossing van landbouwgronden zal worden uitgewerkt. Daarnaast zijn er ook de instrumenten waar we nu al over beschikken. We moeten al die instrumenten naast elkaar leggen en nagaan welk instrument waar best kan worden ingezet. In dat kader zou ook een evaluatie moeten worden gehouden van het systeem van de Grondenbank. De vraag is in welke mate de Grondenbank een rol kan spelen in het faciliteren van verkoop in der minne. Wanneer we bepaalde landbouwers andere gronden kunnen aanbieden op plaatsen die niet in onze gewenste bos- en natuurstructuur liggen, zal het misschien makkelijker zijn om in de toekomst een verkoop in der minne tot stand te brengen voor de uitbreiding van ons bosareaal.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer Decaluwe, 2006 was een rampjaar op het vlak van bosuitbreiding. Er is heel weinig extra bos bij gekomen. Er waren ook minder ontheffingen en vergunningen in 2006, wellicht omdat er niet veel meer te ontbossen valt. Het is dus verkeerd om het voor te stellen alsof we op de goede weg zijn.

Wat het Veldwetboek en de impact van lokale besturen betreft, heb ik in het verleden enorm veel problemen gehad, vooral met burgemeesters van uw partij.

De heer Carl Decaluwe: We kunnen er ook niet aan doen dat we altijd de meeste burgemeesters hebben.

Mevrouw Vera Dua: Ik hoop dat u het discours dat u hier vandaag hebt gehouden, ook intern zult houden. Het is een probleem dat bepaalde burgemeesters weigeren om een vergunning te geven onder druk van organisaties die niet willen dat er in een gemeente bos bij komt.

Mevrouw de minister, u hebt gezegd dat u het probleem van het bossencompensatiefonds en van privépersonen die willen bebossen zult bekijken. Dat lijkt me echter een doodlopend spoor. Wat zult u doen? Zult u die mensen nog meer geld geven? Iedereen die wil bebossen, moet dat kunnen. Daarnaast moet de overheid haar verantwoordelijkheid nemen en gronden zoeken om te bebossen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Martens, de evaluatie van de instrumenten is bezig, maar nog niet afgerond.

Mevrouw Dua, ik heb gezegd – en ik denk dat dat een teken is van behoorlijk bestuur – dat we op dit ogenblik alle pistes onderzoeken. Het is de bedoeling om daarna tot een afgewogen beslissing te komen. Ik heb ook een aantal knelpunten gegeven, waardoor particuliere eigenaars die zin hebben om te bebossen het niet doen. We moeten eens kijken waar de knelpunten zitten. Het is de bedoeling om ze ook op te lossen.

Het is niet de bedoeling om steeds maar extra subsidies te geven aan mensen die willen bebossen. Mevrouw Dua, ik heb het specifiek over die percelen waar er een zekere wil is om te bebossen, maar waar er knelpunten zijn. Het is toch de bedoeling dat we die knelpunten op een fatsoenlijke manier wegwerken. Dat wordt op dit ogenblik onderzocht.

2007 is natuurlijk nog niet afgerond. We hebben nog een paar maanden te gaan, maar ik wil nog eens beklemtonen dat we dit jaar heel wat meer vastleggingen voor bebossing hebben dan er ontbossingen zijn. Mevrouw Dua, u zegt dat dat komt omdat er niet veel

meer te ontbossen is, maar dat is niet waar. Er zijn nu, in november, al meer vastleggingen. U hebt zelf ook aangetoond dat er een knik is. Als die zich kan doorzetten, zijn we op de goede weg.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over reclamdrukwerk verpakt in plastic folie

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb geen wetenschappelijk onderzoek gedaan, maar gewoon elke dag mijn brievenbus leeggemaakt. Ik heb de stapel drukwerk van anderhalve week meegebracht. Mevrouw de minister, ik stel, niet wetenschappelijk, maar puur empirisch vast dat het volume drukwerk omhuld door een plastic folie de voorbije jaren fel is toegenomen.

Ik pretendeer niet dat dat klopt, want ik wil dat ook aan u vragen. Mevrouw de minister, in een vorig leven hebt u zich regelmatig geërgerd aan het feit dat veel wegwerpverpakking op onze wegen en op ons openbaar domein terechtkomt. Recyclage moet volgens u ook zo efficiënt mogelijk gebeuren. Ik herinner me het interessante debat over de rode Spa-flesjes die niet door de recyclage konden, omdat ze foute substanties bevatten.

Onze stelling is dat deze verpakking voor drukwerk in de meeste gevallen niet nodig is, en bijgevolg ook een onnodige verspilling van grondstoffen. Bovendien zijn er milieuvriendelijke alternatieven. Af en toe zijn er inderdaad krantjes en folders die in meer milieuvriendelijk materiaal zijn verpakt en dat is goed.

Van mensen uit de papier- en recyclagesector hoor ik dat de verpakking ook technisch voor heel wat problemen zorgt. Er moeten installaties zijn om alles te scheiden. Dat lukt niet altijd, waardoor een soort vervuiling van de papierstromen ontstaat.

Mevrouw de minister, ik ga even terug in de tijd, naar de milieubeleidsvereenkomst (MBO) voor papier, drukwerk en reclame. In de MBO staan engagementen om die verpakking een halt toe te roepen. In de MBO van 1998 staat, inzake preventie, dat de organisaties die de MBO hebben ondertekend, zich ertoe verbinden hun leden te adviseren het gebruik van kunststoffen voor de verpakking van hun publicaties te beperken. Ze streven ernaar dat het aantal periodieken dat met kunststof wordt verpakt voor de verzending van hun publicaties naar de

huishoudens, vanaf 1 januari 1998 niet meer toeneemt. De MBO bepaalt ook dat jaarlijks aan het Vlaamse Gewest wordt gerapporteerd over de evolutie.

Mevrouw de minister, ik heb eerst een aantal vragen over de MBO papier, drukwerk en reclame. Wat is de evolutie van de verpakkingswijze van reclamdrukwerk volgens deze MBO? Is er een dalende of stijgende trend vast te stellen? Wat zult u doen om deze engagementen uit een MBO uit het verleden, waar u niet verantwoordelijke voor was, te laten nakomen?

Eigenlijk had deze MBO een aantal jaren geleden verlengd moeten worden. Hoe staat het met de besprekingen voor een nieuwe MBO? Ik heb opgevangen dat er een MBO aankomt en dat er daarover administratief en politiek overleg is geweest. Maar ik heb jammer genoeg ook geruchten opgevangen dat het er niet zo goed uitziet. Ik kijk ook naar de collega's in deze commissie die altijd een heel sterk punt hebben gemaakt van de aanvaardingsplicht. Ik hoor dat er jammer genoeg evoluties zijn naar de uitholling van deze aanvaardingsplicht. De producenten zouden, via een preventiebijdrage zoals dat heet, hun producentenverantwoordelijkheid een beetje afkopen. Er wordt zelfs onderhandeld over het feit dat in de nieuwe MBO – en ik kijk in het bijzonder naar de heer Bex – wordt afgesproken dat het aandeel van plastic folie proportioneel niet meer mag toenemen, maar in absolute cijfers dus wel mag toenemen. Mevrouw de minister, ik maak me ernstig zorgen. Ik zou graag vernemen wat uw standpunt is in dit moeilijke debat.

Los van de MBO, heb ik ook vragen over het gebruik van plastic folies in het algemeen. Wordt binnen de diensten waarvoor u bevoegd bent, nog gebruik gemaakt van plastic folie als verpakkingswijze voor het verzenden van drukwerk? Zo ja, voor welke publicaties? Welke maatregelen neemt u om daaraan te verhelpen?

We hebben al jaren een departementoverstijgend intern milieuzorgsysteem, waar ook dat punt als belangrijk punt is aangehaald. Ik wou eens weten hoever we daarmee staan. Is dat een aandachtspunt? Is er een evolutie?

Ik heb enkele publicaties uit de stapel papier gehaald. Enkele zijn trouwens verpakt in milieuvriendelijke materialen. Ik heb hier de Mobiliteitsbrief van vorige week, verpakt in plastic folie. Die van De Lijn is sinds kort verpakt in milieuvriendelijk materiaal. Ik wou dus graag weten hoe het staat met de evolutie van het intern milieuzorgsysteem.

Wat ik me ook afvraag, is wat er met die folies gebeurt. Het is een probleem van recyclage. Ik zie in de cijfers een toenemende export naar derdewereldlanden. Hebt u er een zicht op wat er daarmee gebeurt? Gebeurt de verwerking goed? Recyclage van dergelijke flutfolie is technisch immers heel moeilijk.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik sluit me aan bij de vragen van de heer Daems. Ik wil ook nog eens benadrukken dat de overheid het goede voorbeeld moet geven. Jaarverslagen worden nog altijd verpakt in plastic folie, daar moet dringend iets aan gebeuren. We hebben, samen met een aantal collega's een voorstel van resolutie ingediend om alle documenten, jaarverslagen enzovoort niet meer te verpakken in plastic folie.

Ik moet de heer Daems ook teleurstellen. Ik heb deze week een brochure van De Lijn gekregen die nog verpakt was in plastic folie. Dat is compleet overbodig voor zo'n klein foldertje. Er zou toch op gelet moeten worden. De Vlaamse overheid en instellingen die eraan verbonden zijn, zouden toch een voorbeeldfunctie moeten hebben.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex: De heer Daems heeft daarnet verwezen naar de MBO papier. De MBO's zijn geagendeerd over een paar weken. Ik veronderstel dat we er dan verder over kunnen praten.

Ik heb toch een paar opmerkingen. We mogen de rol van de marketingbureaus in het gebruik van plastic folie niet onderschatten. Zij adviseren hun cliënten op welke manier ze het best hun materiaal verpakken. Zij maken zich geen zorgen over milieuaspecten. Zij kijken vooral naar wat marketinggericht het beste voor hen is.

De Vlaamse overheid is in veel gevallen de financier van de apparaten waarmee de verpakking gebeurt. De meeste verpakkingen gebeuren in de sociale werkplaatsen, gefinancierd door de Vlaamse overheid. Telkens wanneer we een investering financieren, bestendigen we het gebruik van plastic voor 20 jaar. Die machines zijn zeer duur, en als er eenmaal zo'n machine gekocht is, verpakt men voor 20 jaar in plastic. Diegene die zo'n machine gekocht heeft, probeert uiteraard cliënten te vinden en hen te overtuigen om in plastic te verpakken. Er is dus een probleem om er vandaag op morgen korte metten mee te maken.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik wil me ook aansluiten bij de heer Daems. Ik denk dat we naast de Vlaamse overheid, ook moeten kijken naar bijvoorbeeld de provincies. Ik krijg dagelijks documenten van de provincie West-Vlaanderen, verpakt in plastic. Ik stel me dus vragen over de voorbeeldfunctie.

De marketingbureaus maken ook vaak de keuze voor plastic omdat wat in de verpakking zit ook rechtstreeks visueel aantrekkelijk moet zijn. Maar er zijn genoeg

andere middelen om dergelijke documenten te versturen. Ik denk dat we daar toch iets aan moeten doen.

De heer Patrick Lachaert: Wat de heer Bex zegt, is juist. Maar men verpakt in plastic opdat de inhoud niet nat zou worden, anders eindigt hij in de vuilbak.

De heer Jos Bex: Ik heb het persoonlijk meegemaakt dat de verzendingsbedrijven op een bepaald moment allemaal bandeermachines hadden. Er werd dus een papieren wikkel rond het document gedaan. Toen is men met plastic begonnen, wat een hogere productiviteit met zich meebracht en ook gemakkelijker was om mee te werken. Alle werkplaatsen met bandeermachines zijn dan overgeschakeld op plastic folie. Nu moeten ze er 20 jaar mee werken en zoeken ze er cliënten voor. Dat is een gegeven.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik dank u voor deze zeer interessante vraag.

In het kader van de bestaande MBO reclaimedrukwerkafvalstoffen beschikt de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) niet over recente cijfers. We hebben wel wat oudere gegevens, maar die zijn vrij fragmentair en geven ook geen duidelijk beeld over het aandeel van de plastic verpakkingen. De bestaande MBO is inderdaad afgelopen, zoals de heer Daems terecht opmerkt. Met de betrokken sectoren is afgesproken dat de bepalingen uit deze MBO verder worden nageleefd. In de nieuwe ontwerp teksten worden afspraken over het informeren van de OVAM door de sector over de verpakkingswijze van de folders en de periodieken concreter geformuleerd. Dat is misschien goed nieuws. Vroeger was het te vrijblijvend.

In de ontwerp tekst voor de nieuwe MBO reclaimedrukwerk worden ook de doelstellingen inzake preventie van niet milieuvriendelijke verpakkingen duidelijker bepaald. In de afgelopen MBO stond hierover een redelijk vage tekst. De doelstellingen moeten duidelijker worden. Er is ook afgesproken dat de beheerinstelling een informatieverplichting heeft, waarbij aan OVAM, ten laatste op 1 augustus, een volledig rapport ter beschikking wordt gesteld met, onder meer, "een overzicht van de preventieve acties ondernomen in het kader van artikel 5 van deze overeenkomst en alle beschikbare gegevens noodzakelijk voor het meten van de resultaten van de preventieve acties". Tot nu toe was het onmogelijk om in te schatten hoe het in elkaar zit en wat de resultaten van de acties zijn.

Ook in de ontwerp tekst van de nieuwe MBO persdrukwerk zijn voorschriften inzake preventie van het gebruik van kunststof verpakkingen opgenomen. De betrokken sectoren zullen OVAM ook informeren over de gebruikte verpakkingen.

Voor beide MBO's loopt op dit ogenblik een procedure. Ze zullen nog dit jaar voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden. De openbare procedure en adviesvraag volgen daarna. Ik hoop dat dat niet te lang duurt. Ik zal u op de hoogte houden.

In het kader van de MBO periodieke pers heeft OVAM van de overkoepelende representatieve organisatie een overzicht ontvangen waarin per tijdschrift wordt aangegeven hoeveel exemplaren er in plastic waren verpakt ten opzichte van het totale aantal verkochte exemplaren van dat tijdschrift. Voor het jaar 2006 blijkt daaruit dat het procentueel aandeel plastic verpakking sterk varieert van tijdschrift tot tijdschrift. Gemiddeld wordt circa 36 procent van de verkochte tijdschriften in plastic verpakt, maar er zijn uitersten van nauwelijks 2 tot zelfs 100 procent.

Het verpakken van folders en tijdschriften in plastic folie heeft voor de betrokken sectoren praktische en economische voordelen. Het is dus niet evident om het gebruik ervan niet te laten stijgen. Het zal dus zeker niet eenvoudig zijn om dit aandeel te doen dalen. Ik ben zeer zeker bereid om me daarvoor te engageren en te doen wat mogelijk is.

Als de MBO's officieel van kracht zijn, zal OVAM dit onderwerp nauwgezet kunnen volgen. De OVAM zal tijdens de looptijd van de nieuwe MBO's acties ondernemen die ervoor zorgen dat de plastic folie niet alleen de wettelijk bepaalde bestemming krijgt, de heer Daems had daar een opmerking over, maar zal er ook voor ijveren dat die bestemming, op milieuhygiënisch gebied, hoogwaardiger wordt.

OVAM zal meewerken aan de verdere sensibilisatie van de burger om zo veel mogelijk gebruik te maken van de 'geen reclame'-sticker, zodat de reclamefolders, met of zonder folie, alleen bij die personen terecht komen, die dit wensen. Deze sticker kent trouwens nog altijd een stijgend succes. OVAM zal zich mee inzetten om de burger de attitude aan te leren om niet alleen de plastic folie te verwijderen vooraleer de folder of het tijdschrift in de papiermand te doen, maar ook om die folie volgens de voorschriften in te zamelen.

Wat het gebruik van plastic folies betreft als verpakkingsmateriaal voor het verzenden van drukwerk hebben het departement Mobiliteit en Openbare Werken, de agent-schappen Infrastructuur, Waterwegen en Zeekanaal NV en nv De Scheepvaart, het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en OVAM bevestigd dat zij geen gebruik maken van plastic folie als verpakkingswijze voor het verzenden van drukwerk. Ik beweer niet dat het helemaal niet meer gebeurt; ik heb het alleen over die agentschappen. Verder worden volgende principes toegepast: indien mogelijk wordt het materiaal aangeboden via informatie-zuilen. Dit heeft eveneens als voordeel dat alleen de geïnteresseerde personen de folder of brochure in kwestie meenemen; waar mogelijk wordt gewerkt met digitale

communicatie en het versturen van drukwerk gebeurt in papieren omslagen. Dat neemt niet weg dat de punten die u hebt aangehaald, een permanente zorg blijven.

Wat acties binnen het interne milieuzorgsysteem van de Vlaamse overheid betreft, kan ik u het volgende medelen. In het kader van de uitbesteding van het drukwerk en de verzending van het nieuwe personeelsblad '13' gaf de coördinatieve Milieuzorg advies met betrekking tot de integratie van milieucriteria in het bestek. Als men iets wil versturen, moet men een bestek opmaken, en de vraag was of men daar milieucriteria in kan opnemen. De meest milieuvriendelijke oplossing, een papieren wikkel, was geen optie, aangezien er soms losse publicaties worden bijgevoegd. Uiteindelijk werd geopteerd voor de biodegradeerbare plastic folie omdat deze verpakkingswijze mee in het geautomatiseerde proces kan worden opgenomen, en bijgevolg de kostprijs drukt. De Inspectie van Financien ging er alleen mee akkoord om het milieuvriendelijkheids criterium op te nemen, op voorwaarde dat het prijs criterium een zwaarder gewicht meekreeg.

Daarmee komen we bij een niet onbelangrijk knelpunt. Als er vroeger een overheidsopdracht werd uitgeschreven, kon het milieucriterium niet eens een criterium zijn. Recent werd de overheidsopdrachtenwetgeving gewijzigd op basis van een Europese richtlijn waardoor milieu een criterium wordt. We moeten echter nog een hele weg afleggen, want de vraag is of dit het doorslaggevende criterium kan worden of dat de prijs het doorslaggevende criterium moet blijven.

Op dit ogenblik wordt werk gemaakt van een interne richtlijn milieuvriendelijke communicatie. Deze richtlijn wordt opgemaakt op basis van de bestaande informatie en ervaringen binnen de eigen diensten en bevat onder meer instructies in verband met drukwerk, inclusief de verpakking, gadgets, beurzen, evenementen, websites en e-zines. Het is de bedoeling om deze richtlijn toe te passen binnen de eigen diensten en ter beschikking te stellen van andere beleidsdomeinen. Met de betrokkenen zal ook bekeken worden in hoeverre deze richtlijn al dan niet verplicht kan worden gemaakt voor de Vlaamse overheid. De vooropgestelde timing voor de afwerking van de richtlijn is het voorjaar van 2008.

Aangezien er geen centraal overzicht bestaat over de hoeveelheid drukwerk van de Vlaamse overheid en over de manier van verzenden, is er geen overkoepelend zicht op de evolutie van de hoeveelheid en de aard van het gebruikte verpakkingsmateriaal. De plastic folies die door derden worden gebruikt, de inkomende post, worden in de kantoren apart gesorteerd en komen uiteindelijk in een container met restafval terecht.

Mijnheer Daems, alle ingezamelde plastic folies binnen onze diensten gaan naar de verbrandingsoven van Brussel. Dit is natuurlijk maar een gedeeltelijk antwoord op

uw vraag, want het gaat enkel over de eigen diensten. Ik kan niet antwoorden op de vraag over het algemene, want ik beschik niet over de nodige informatie.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is belangwekkend dat u zegt dat er geen gegevens zijn over de evolutie van de folies over de jaren heen. Zowel in de van kracht zijnde MBO als in de MBO die op stapel staat, wordt echter in een heel duidelijke informatieplicht op jaarbasis voorzien.

U verwijst naar de nieuwe MBO en u zegt dat de oude op een aantal punten minder duidelijk was. Ik zal dat nagaan, maar ik heb u twee voorbeelden gegeven. Het eerste voorbeeld was dat de eerste MBO bepaalt dat de kwantiteit van de plastic folies in absolute cijfers niet mocht toenemen. Ik hoop dat er nog ruimte voor debat en onderhandeling is, want in het nieuwe voorstel staat dat deze hoeveelheid proportioneel niet mag toenemen. Ik vind dit een belangwekkende ongunstige evolutie. Ten tweede bepaalt de andere MBO voor reclame dat de producenten een soort bijdrage kunnen stoppen in een fonds van de overheid en op die manier een stuk van hun preventieverantwoordelijkheid als producent afkopen. Ik richt een oproep tot de Vlaamse Regering om dit nog eens goed te bekijken en om eventueel te proberen om deze bepaling in goede zin bij te sturen.

Ik vind het goed dat in LNE en Openbare Werken geen folies worden gebruikt. Ik heb daar geen informatie over en kan u dus niet tegenspreken. Het zou goed zijn dat dit wordt verruimd naar alle departement en dat het voorbeeld wordt overgenomen.

Inzake milieuvriendelijkheid als criterium voeren we het klassieke debat over de kip en het ei. Op een bepaald moment moeten eieren gelegd worden en moet via wetgevend werk of via administratieve richtlijnen worden beslist dat we meer belang zullen hechten aan de richtlijn en dat de richtlijn ook bepalend is voor de Inspectie van Financiën. Dan zal de markt er wel op reageren. Voorlopig blijft het een prijskwestie. Het een is duurder dan het ander en dus doet men voort met brol en blijft men een deel van de externe kosten afschuiven op de gemeenschap, en dat is geen goede zaak.

De heer Patrick Lachaert: We moeten ons ook eens afvragen wat wij doen met al die dure jaarverslagen van de administraties. Ze kosten heel veel geld, ze zijn heel mooi gedrukt en bevatten hele mooie foto's, maar hoe nuttig zijn ze? Bij de Europese Commissie wordt niets meer op papier verspreid. We moeten daar eens over nadenken. Misschien moeten we een voorstel van resolutie opstellen waarin wordt gevraagd of de papieren documenten echt wel moeten.

De heer Jos Bex: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de cijfers en gegevens van de minister over de departementen gaan over het gebruik van plastic binnen de eigen diensten. Wanneer de diensten een verzending uitbesteden aan de privésector, worden bepaalde drukwerken wel nog in plastic gestopt. Die vinden we niet terug in het overzicht.

Het is heel belangrijk, en dit staat ook in het regeerakkoord, dat we de kosten moeten internaliseren. Als producenten van verzendingsmateriaal met plastic, zullen worden geconfronteerd met de verwerkingskosten ervan en ze die kosten in hun prijs moeten verrekenen, dan zal er een en ander veranderen op de markt. Het regeerakkoord biedt ons de mogelijkheid. Ze zou in de MBO moeten worden opgenomen.

Mevrouw de minister, ik heb ook nog een technische opmerking. U hebt gezegd dat het onder wikkel brengen problemen veroorzaakt als er bijlagen worden toegevoegd. Het is technisch perfect mogelijk om tot tien bijlagen aan een wikkel toe te voegen, men moet alleen maar over de gepaste apparatuur beschikken. Die wikkels zijn heel stevig. Het is ook mogelijk om ze machinaal onder een omslag te steken en de omslag te fabriceren op het moment dat men de stukken toevoegt.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Daems, ik heb wel het onderscheid gemaakt tussen de twee MBO's. Er werden wel cijfers bijgehouden voor wat de MBO periodieke pers betreft. Zij hebben ook de verplichting om te rapporteren. Zij hebben dat ook gedaan, anders was ik nooit aan die 36 percent kunnen komen. Men moet het onderscheid maken tussen de verschillende cijfers. Dat is een belangrijke nuance.

Wat de jaarverslagen betreft, mijnheer de voorzitter, is het zo dat bijvoorbeeld OVAM op dit ogenblik overweegt om de jaarverslagen enkel nog digitaal te publiceren, omdat ze ook heel vaak digitaal geraadpleegd worden. We moeten ons daar in elk geval over bezinnen. Dat is een denkpiste die nu gelanceerd wordt. We stellen bijvoorbeeld ook vast dat jaar- en andere verslagen vaak op de website gepubliceerd worden.

Mijnheer Bex, u stelt dat het enkel over interne communicatie gaat. Ik had het in mijn antwoord nochtans duidelijk over het verzenden van drukwerk. Dat is dus uitgaande post, en geen interne communicatie. Dat is wat mijn administraties hebben gemeld, ik ben dat niet overal persoonlijk gaan controleren. Voor het verzenden van drukwerk dat vanuit onze eigen diensten vertrekt, wordt geen plastic folie gebruikt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gevolgen van ecologische waterprojecten op de bergingscapaciteit van waterlopen

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil het hebben over hoe de ecologische waterprojecten aangepakt worden. Op verschillende plaatsen in Vlaanderen werkt de Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM) ijverig aan de ecologische toestand van onze waterlopen. Dat is positief. In het kader van het integraal waterbeleid kunnen ingrepen voor de ecologische toestand van de waterlopen niet losgekoppeld worden van een aantal andere noodzakelijkheden van een waterloop, zoals het waterbergende vermogen.

Om de ecologie van waterlopen te bevorderen, worden vaak ingrijpende maatregelen genomen, zoals de aanleg van vistrappen, keerkribben om de rivieren te hermeanderen, andere wijzen van kruidruiming of net geen ruiming van het kruid of zandbanken. Uit verschillende ervaringen, zoals het ecologische project de Marck, blijkt dat bij de studies over ecologische ingrepen in de waterlopen niet eerst de vraag wordt gesteld of er op die waterloop ook waterbergingsproblemen zijn. Het gevolg is dat die bergingsproblemen overal worden meegenomen of zelfs bevestigd worden. Die niet-geïntegreerde aanpak leidt tot veel frustratie. Het vergt extra middelen om uiteindelijk beide problemen op te lossen.

Specifiek voor het aanleggen van vistrappen dient men rekening te houden met het waterpeil. Men wil uiteraard de vistrappen zo veel mogelijk onder water houden en dus het waterpeil van de waterloop ook zo constant mogelijk of op zijn minst op een minimale hoogte houden. Stel dat er een ecologische studie start voor een waterloop waar de bergingscapaciteit niet goed is en het waterpeil momenteel te hoog staat of hoog wordt gehouden, opdat lager liggende gebieden niet zouden overstromen.

Omdat dat waterpeil wordt aangehouden, gaat men er in de studiefase voor het ecologische project van uit dat dat het normale, gewenste peil is. Het gevolg is dat hier in een latere fase vistrappen worden aangelegd waar dat hoge waterpeil aan verbonden is. Wanneer men dan later ingrepen wil doen om de waterbergingscapaciteit van de rivier weer te optimaliseren en het waterpeil te verlagen, kan dat niet meer, want dan komt de vistrap droog te liggen.

De enige uitweg is dan om de vistrappen te verlagen, en zo onvermijdelijk extra kosten te maken, of de berging in de breedte op te lossen op de naast liggende grondpercelen, wat ook een extra kostprijs tot gevolg heeft.

Vaak brengen dergelijke ingrepen, zoals keerkribben voor hermeandering, op zich ook nog eens een algemene waterpeilverhoging met zich mee. Aangezien het waterpeil op verschillende plaatsen nu al een knelpunt is, is zelfs een minimale peilverhoging vaak al te veel.

Mijn ervaring met Nederlandse projecten inzake ecologische verbetering van de waterlopen leert dat men in Nederland veelal het principe hanteert dat het waterpeil niet mag verhogen door de ecologische ingrepen. Dat wil zeggen dat zij, waar het waterpeil niet mag verhogen, systematisch compenserende maatregelen nemen in de waterloop.

Naar verwachting zal het belang van ecologische verbetering van waterlopen alleen maar toenemen. Daarom heb ik enkele vragen. Lopen er veel projecten inzake ecologische verbetering van de waterlopen? In welke fase bevinden die zich?

Acht u het haalbaar en nuttig om bij de opstart van deze projecten ook meteen rekening te houden met de bergingscapaciteit van de waterlopen en daar de eventuele nodige ingrepen voor te doen? Bent u bereid om bij waterlopen waar de projecten reeds gestart zijn en waar reeds ingrepen uitgevoerd zijn, de problematiek van de waterberging alsnog te bekijken en eventueel de ingrepen voor ecologie hieraan aan te passen, bijvoorbeeld wanneer het nodig blijkt om de vistrap te verlagen? Hoe worden de mensen – de betrokkenen én het brede publiek – tijdens de uitvoering van het project op de hoogte gehouden?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Rombouts, de VMM neemt inderdaad verschillende initiatieven om de ecologische kwaliteit van waterlopen te herstellen, in uitvoering van onder meer de EU-kaderrichtlijn Water (60/2000) en de Benelux-beschikking omtrent vismigratie.

Voor de ecologisch belangrijkste waterlopen werden in de periode 2000-2005 ecologische inventarisaties en visies uitgevoerd om de gewenste maatregelen ten volle te onderbouwen. Die studies werden begeleid door stuurgroepen waarin onder meer de provincie, de gemeenten, polders en watering en de verschillende administraties vertegenwoordigd waren. In de studies werd naar een afstemming en consensus gezocht met de doelstellingen inzake kwantiteitsbeheer – vasthouden, afvoeren en bergen.

Er wordt maximaal gestreefd naar acties die zowel een ecologische meerwaarde opleveren als waterkwantiteitsproblemen oplossen. Een aantal acties is ondertussen uitgevoerd, zoals enkele visdoorgangen op de Zwalm, de Kleine Nete, de Mangelbeek en de Marke.

In 2008 is de uitvoering voorzien van projecten op onder meer de Abeek, namelijk een visdoorgang en een ecologische inrichting van oevers, de Laan, namelijk een visdoorgang, en de Poperingevaart, een ecologische inrichting van oevers mede in functie van de verhoging van de waterbergingscapaciteit. Ik heb het genoeg gehad dat ter plaatse te gaan bekijken.

Andere projecten vergen nog meer voorbereidingstijd voor onder meer de opmaak van het uitvoeringsdossier en eventueel de opmaak van het milieu-effectenrapport (MER) of ontheffingsdossier MER, en de grondverwerking. Alle geplande acties zijn opgenomen in de door de bekkenbesturen recent goedgekeurde bekkenbeheerplannen. Deze bekkenbeheerplannen kwamen tot stand via een participatief proces en werden onderworpen aan een openbaar onderzoek.

In het kader van het integrale waterbeheer wordt rekening gehouden met verschillende aspecten van het watersysteem. De waterbergingscapaciteit, in functie van de veiligheid of de bestrijding van wateroverlast, is er één van, naast ecologie, recreatie enzovoort.

Dit zou zo moeten zijn van bij de startfase. Alle maatregelen die een belangrijke impact hebben op de afvoeren bergingscapaciteit, worden doorgerekend met de beschikbare en geijkte kwantiteitsmodellen. Waar wenselijk, worden de projecten op basis van de resultaten van de modellering bijgesteld.

Vistrappen worden aangelegd om vismigratieknelpunten weg te werken, bijvoorbeeld waar er stuwen zijn bij watermolens of voor de peilregeling van de waterloop. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de richtingwijzer, opgenomen in het handboek vismigratie dat op initiatief van afdeling Water opgemaakt werd in samenwerking met Vlaamse en Nederlandse experts.

Waar mogelijk wordt in eerste instantie nagegaan of het migratieknelpunt verwijderd kan worden. Meestal is dit niet mogelijk of wenselijk. Daarna wordt nagegaan of het aanwezige stuwpeil behouden moet blijven. Veelal is dit wenselijk, bijvoorbeeld om de maalvaardigheid van watermolens te behouden.

De visdoorgang wordt daarna gedimensioneerd op basis van het gewenste stuwpeil ingeval van een watermolen, of met de peilen die noodzakelijk zijn voor het goed functioneren van het watersysteem. Met andere woorden: ingeval van een watermolen is het niet de visdoorgang die de stuwhoogte bepaalt, wel de stuwhoogte in functie van de werking van de watermolen. Indien er naar aanleiding van de aanleg van een vistrap desondanks ongewenste effecten zouden ontstaan, dan dient geval per geval onderzocht te worden hoe hieraan een oplossing kan worden gegeven.

De projecten worden uitgevoerd in maximaal overleg met de betrokkenen. Het bekomen van een voldoende groot draagvlak is immers van belang voor het welslagen van projecten. In alle fasen van de voorbereiding van projecten, zowel modelleringsstudies als ontwerpstudies, worden de betrokken gemeenten, lokale waterbeheerders, sectoren enzovoort bij het project betrokken. Hiervoor worden stuurgroepvergaderingen georganiseerd.

In heel wat gevallen wordt geprobeerd om laagdrempelige brochures of folders op te maken en te verspreiden. Wanneer wenselijk, wordt ook een infovergadering voor het ruime publiek georganiseerd. Daarnaast zijn er nog de officiële inspraakprocedures in het kader van de opmaak van een MER en de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning.

Ik heb het vooral gehad over de betrokkenheid bij de totstandkoming van het project. Dat neemt niet weg dat ik uw bezorgdheid om ook tijdens het project voldoende aandacht te hebben voor de communicatie, eveneens wil meenemen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Zeker wat betreft de vistrappen en de stuwen, is het belangrijk dat er voldoende wordt gecommuniceerd met mensen die werken met de stuw. Op het moment dat er een vistrap ligt, heeft dat consequenties, ook voor de werking op die stuw.

De stuwen zijn destijds geplaatst in functie van de waterberging en zeker ook om wateroverlast te vermijden. Ik denk dat het noodzakelijk is dat er voldoende overleg is met degenen die de stuwen beheren om het waterpeil op een aanvaardbaar of op het juiste niveau te houden.

Mevrouw de minister, er is wel wat overleg en we proberen te zoeken naar een maximaal draagvlak voor dergelijke projecten, maar het is me niet duidelijk waar de beslissing in een aantal van deze projecten ligt. Ligt die bij de dienst die in overleg een aantal zaken probeert te bereiken en uit te voeren? Of gaat het om een plan dat op de Vlaamse Regering komt en daar een definitief antwoord krijgt?

Minister Hilde Crevits: Ik stel voor dat ik deze procedure op papier zet. Het gaat om een getrapte procedure. Ik zal dat laten bezorgen aan het commissiesecretariaat.

De voorzitter: Zo heeft elk lid inzage in hoe alles tot stand komt.

Het incident is gesloten.

